

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

24 בספטמבר 2020

1366

ו' בתשרי התשפ"א

עמוד

הצעת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס' 2),
התשפ"א–2020 18

הצעת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשפ"א-2020

תיקון כותרת פרק ב'¹ בחוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020' (להלן – החוק העיקרי), במקום כותרת פרק ב' יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

ההצבורי ולעניין הגבלת פעילות בבתי עסק, במקומות הפתוחים לציבור, במוסדות חינוך ורווחה וכן בתחבורה הציבורית.

ביום כ"ז באב התש"ף (17 באוגוסט 2020) אושר בכנסת תיקון לחוק, שהוסיף, בין השאר, הוראות בעניין בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה ובעניין הסמכות לאכוף חלק מהוראות החוק באמצעות צווי סגירה מינהליים.

מדינת ישראל מתמודדת כיום עם גל תחלואה שני, אשר ממדיו הולכים וגדלים. מדינות נוספות בעולם מתמודדות גם הן עם עלייה חוזרת בשיעור התחלואה בנגיף.

נכון ליום ד' בתשרי התשפ"א (22 בספטמבר 2020) על פי הנתונים הנאספים, בין השאר, על ידי ארגון הבריאות העולמי דווחו בעולם כ-31,530,268 מקרי תחלואה בקורונה, וכן למעלה מ-970,000 מקרי מוות.

על פי נתוני משרד הבריאות נכון לתאריך האמור אובחנו בישראל מעל 190,000 חולים, ודווח על למעלה מ-1,270 נפטרים. מספר החולים הקשים במחלה המאושפזים בבתי החולים בכל נקודת זמן עבר את ה-650 חולים וממשיך להיות במגמת עלייה. בימים האחרונים, מדי יום ביומו, נפטרים מהמחלה בממוצע מעל ל-15 חולים.

נוכח העלייה החדה בהיקף התחלואה במדינה כולה, הנתונים הנוגעים לעומס המוטל על מערכת הבריאות, ובשל הצורך לצמצם את ההתפשטות הנרחבת של הנגיף ולמנוע פגיעה משמעותית ביכולת מערכת הבריאות לתת מענה למספר החולים, מוצע לתקן את החוק באופן שיאפשר, בנסיבות שבהן הדבר נדרש, קביעת מגבלות נוספות מעבר לאלה שמאפשר החוק כיום.

סעיף 1 מוצע לתקן את כותרתו של פרק ב' לחוק, כך שיתייחס גם להכרזה על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה.

כללי מדינות העולם, ובכלל זה ישראל, מתמודדות מאז חודש דצמבר 2019 עם פנדמיה – מגפה כלל-עולמית כתוצאה מהתפרצות ומהתפשטות של המחלה הנגרמת מנגיף הקורונה (Novel Coronavirus nCov-2019) (להלן – הנגיף או נגיף הקורונה). מדובר בנגיף אשר עובר מאדם לאדם על ידי הפרשות מדרכי הנשימה (כגון: עיטוש או שיעול) ואשר עלול לגרום לתחלואה ולתמותה המונית משמעותית, גם בקרב אנשים בריאים, אך בייחוד בקבוצות סיכון. מאחר שמדובר בנגיף חדש, אין באוכלוסייה חסינות נגדו, אין חיסון שאמצעותו אפשר למנוע את התפשטות המחלה הנגרמת ממנו (להלן – המחלה או מחלת הקורונה), ונכון להיום אין טיפול ידוע בה.

ביום ט"ו באדר התש"ף (11 במרס 2020) הכריז ארגון הבריאות העולמי על המחלה כעל מגפה עולמית, צעד חריג בעל משמעות מרחיקת לכת.

ביום א' בשבט התש"ף (27 בינואר 2020) הכריז שר הבריאות, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם, 1940, כי המחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה היא מחלה מידבקת מסוכנת וכי קיימת בעטייה סכנה חמורה לבריאות הציבור.

לצורך התמודדות עם הנגיף מדינות רבות בעולם, ובהן ישראל, נקטו ועודן נוקטות צעדים מרחיקי לכת במטרה לצמצם את ההדבקה ואת התפשטות המחלה.

ביום ב' באב התש"ף (23 ביולי 2020) פורסם חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – החוק). החוק עיגן בחקיקה ראשית את סמכות הממשלה לנקוט אמצעים מיוחדים להתמודדות עם נגיף הקורונה. החוק מסמיך את הממשלה להכריז על מצב חירום בשל נגיף הקורונה, ומשהוכרז מצב חירום כאמור, הוסמכה הממשלה להתקין תקנות, בין השאר, לעניין הגבלת פעילות במרחב הפרטי

¹ ס"ח התש"ף, עמ' 266 ועמ' 378.

“פרק ב’: הכרזה על מצב חירום או מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה”.

הוספת סעיף 3א

2. אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

3א. (א) שוכנעה הממשלה, בתקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום משלה, כי קיימת התפשטות רחבה של נגיף הקורונה הגורמת לפגיעה חמורה בבריאות הציבור ועומדות בתוקפן תקנות לפי חוק זה הקובעות את המגבלות המרביות שניתן לקבוע בתקופת תוקפה של הכרזה כאמור וכי קיים הכרח בקביעת מגבלות נוספות כאמור בסעיף 7(ב) כדי להפחית את חומרת הפגיעה בבריאות הציבור, רשאית היא להכריז על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה (בסעיף זה – הכרזה על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה).

(ב) הותקנו תקנות לפי חוק זה כמפורט להלן, אין בכך כדי לגרוע מסמכות הממשלה לפי סעיף קטן (א) להכריז על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה:

(1) תקנות לפי פסקה (1) בסעיף 7(א), המגבילות יציאה ממקום המגורים למרחק של עד 1,000 מטרים, והקובעות סייגים המבטיחים את קיום הפעולות המפורטות בפסקאות משנה (א) עד (טז) של אותה פסקה רק בתחום היישוב שבו נמצא מקום מגוריו של אדם אלא אם כן לא ניתן לקיים את הפעולות האמורות בתחום אותו יישוב;

ד ב ר י ה ס ב ר

עליה. הארכת תקופת ההכרזה מעבר לפרק זמן של 21 ימים תהיה טעונה אישור של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

כאמור לעיל, תנאי להכרזה על מצב חירום מיוחד הוא שהממשלה התקינה תקנות לפי החוק הקובעות את המגבלות המרביות שניתן לקבוע בתקופת תוקפה של הכרזה לפי סעיף 2. לעניין זה מוצע להבהיר כי התקנת תקנות בנושאים המפורטים בסעיף 3א(ב) המוצע לא יגרעו מסמכות הממשלה להכריז על מצב חירום מיוחד.

עוד מוצע לקבוע כי ההוראות בנושא ביטול הכרזה על מצב חירום משלה בשל נגיף הקורונה שניתנה לפי סעיף 2 לחוק, המעוגנות בסעיף 3 לחוק, יחולו גם על ביטול הכרזה על מצב חירום מיוחד.

לבסוף מוצע להבהיר כי הכרזה על מצב חירום מיוחד אינה גורעת מתוקפה של הכרזה על מצב חירום משלה בשל נגיף הקורונה שניתנה לפי סעיף 2 ומכל הסמכויות הנתונות בחוק בתקופת תוקפה של הכרזה כאמור ובכלל זה מהתקנות שהותקנו מכוח סמכויות אלה.

סעיף 2 מוצע לקבוע כי בתקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום משלה בשל נגיף הקורונה לפי סעיף 2 לחוק, תהיה רשאית הממשלה להכריז על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה (להלן – מצב חירום מיוחד), אם שוכנעה כי קיימת התפשטות רחבה של נגיף הקורונה הגורמת לפגיעה חמורה בבריאות הציבור ועומדות בתוקפן תקנות לפי החוק אשר קובעות את המגבלות המרביות שניתן לקבוע בתקופת תוקפה של הכרזה כאמור והיא מצאה כי קיים הכרח בקביעת מגבלות נוספות כמפורט בסעיף 7(ב) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 4 להצעת החוק, כדי להפחית את חומרת הפגיעה בבריאות הציבור.

הכרזה כאמור תיעשה רק לאחר שהובאו לפני הממשלה עמדת שר הבריאות וחוות דעת מקצועית מטעם משרד הבריאות המבססת את קיומו של המצב הבריאותי החמור, והיא תעמוד בתוקפה לתקופה שלא תעלה על 7 ימים. תקופה זו תהיה ניתנת להארכה לתקופות נוספות של 7 ימים, כל אחת, לכל היותר. ההכרזה תונח על שולחן הכנסת ותוגש לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בצירוף נימוקים והתשתית העובדתית שעמדה בבסיס ההחלטה, בסמוך ככל האפשר לאחר שהממשלה החליטה

(2) תקנות לפי פסקה (2) בסעיף 7(ב) המגבילות שמירת מרחק במרחב הציבורי של עד 2 מטרים, ככל האפשר, והמגבילות התקהלות במרחב הציבורי בקבוצות של עד 20 אנשים;

(3) תקנות לפי סעיף 8 המאפשרות פתיחה או הפעלה של עסקים חיוניים, במידה הנדרשת לצורך המשך מתן השירותים החיוניים או אספקת המוצרים החיוניים על ידם, בלבד, והגעה של עובדים החיוניים לצורך הפעלת העסקים כאמור;

(4) תקנות המאפשרות הפעלה של גופים, מוסדות או מסגרות או קיום פעילויות, שירותים או תכניות כמפורט בסעיפים 10(ג) או 11(ב);

(5) תקנות המאפשרות הפעלה של תחבורה ציבורית במידה המזערית הנדרשת, בלבד, לצורך נגישות למקומות שפתיחתם והפעלתם התאפשרה כאמור בפסקאות (3) ו־(4).

(ג) לא תכריז הממשלה על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה אלא לאחר שהובאו לפניה עמדת שר הבריאות וחוות דעת מקצועית מטעם משרד הבריאות המבססת את קיומו של המצב הבריאותי החמור; הוראות סעיף 2(ב) ו־(ג) יחולו על הכרזה על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה, בשינויים המחוייבים.

(ד) הכרזה על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה תעמוד בתוקפה לתקופה שתיקבע בה בהתחשב בחומרת המצב, ושלא תעלה על 7 ימים, אך לא יותר מתקופת תוקפה של ההכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה, ורשאית הממשלה –

(1) להאריך את תוקפה של ההכרזה לתקופות נוספות שלא יעלו על 7 ימים כל אחת, ובלבד שתקופת ההכרזה הכוללת לא תעלה על 21 ימים;

(2) באישור ועדת החוקה – להאריך את תקופה לתקופות נוספות שלא יעלו על 14 ימים כל אחת; בקשה להארכת ההכרזה לפי פסקה זו תובא לפני ועדת החוקה שלושה ימים לפחות לפני תום תקופת ההכרזה; לא קיבלה ועדת החוקה החלטה עד תום תקופת ההכרזה, יביא יושב ראש הכנסת את הבקשה האמורה להצבעה בכנסת בהקדם האפשרי, ולכל המאוחר עד תום שלושה ימים מתום תקופת ההכרזה, וההכרזה תוארך עד תום התקופה האמורה או עד למועד ההצבעה בכנסת, לפי המוקדם.

(ה) הוראות סעיף 3 יחולו, בשינויים המחויבים, על ביטול הכרזה על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה.

(ו) אין בהכרזה על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה לפי סעיף זה כדי לגרוע מתוקפה של הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה לפי סעיף 2.

3. בסעיף 4(ג) לחוק העיקרי, במקום "בסעיפים 6 ו-7 – שלא תעלה על 14 ימים" יבוא "בסעיפים 6 ו-7(א) – שלא תעלה על 14 ימים ותקנות לפי סעיף 7(ב) – שלא תעלה על שבעה ימים", במקום "28 ימים או 14 ימים" יבוא "28 ימים, 14 ימים או 7 ימים" ובסופה יבוא "ולעניין תקנות לפי סעיף 7(ב) – גם לא יאוחר מתום תקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה שניתנה לפי סעיף 3א".
4. בסעיף 7 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 7

(1) האמור בו יסומן "א" ובו, בפסקה (1), במקום הסיפה החל במילים "להגבלה כאמור ייקבעו סייגים" יבוא "להגבלה כאמור ייקבעו סייגים שיבטיחו את קיום הפעולות האלה:

(א) הצטיידות במוצרים חיוניים או קבלת שירותים חיוניים;

(ב) סיוע לאדם שיש לו קושי או מצוקה הדורשים סיוע;

(ג) קבלת טיפול רפואי חיוני או טיפול סוציאלי חיוני;

ד ב ר י ה ס ב ר

הסייגים בסעיף 7(1) לחוק כוללים גם יציאה של אדם להפגנה והשתתפות בה. מוצע כי בתקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום מיוחד תהיה רשאית הממשלה לקבוע בתקנות כי יציאה של אדם להפגנה והשתתפות בה תתאפשר רק אם ההפגנה מתקיימת במרחק המותר ליציאה ממקום מגורים.

תיקון זה מוצע שכן בהתאם לסמכות הקיימת היום בחוק, בעת הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה לפי סעיף 2, מחויבת הממשלה, במסגרת סמכותה לקבוע הגבלות בעניין יציאה מהבית ושהייה במרחב הציבורי, להבטיח את האפשרות של אדם להשתתף בהפגנה גם אם היא מתקיימת מעבר למרחק המותר ליציאה כאמור.

עוד מוצע לקבוע כי בתקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום מיוחד כאמור, יהיה ניתן לקבוע הגבלות על התקהלות בהפגנה, בתפילה או בטקס דתי, ובלבד שהגבלה כאמור חיונית למניעת התפשטות נגיף הקורונה. זאת, בשונה מההסמכה הקיימת בחוק בעת הכרזה על מצב

סעיף 3 מוצע לתקן את סעיף 4(ג) לחוק, העוסק בתקופת תוקפן של תקנות מכוח החוק, כך שיתייחס גם לתקנות שיוקנו בתקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום מיוחד, מכוח סעיף 7(ב) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 4 להצעת החוק, כך שתוקפן יוגבל לפרק זמן של 7 ימים לכל היותר, ולא מעבר לתקופת תוקפה של ההכרזה על מצב חירום מיוחד.

סעיף 4 (1) לחוק מסמיך את הממשלה לקבוע בתקנות הגבלה על יציאה ממקום המגורים או על שהייה במרחב הציבורי, לרבות הגבלה לעניין המרחק ממקום המגורים של אדם, בכפוף לסייגים שנמנו בו. מוצע לתקן את הסעיף כך שייוספו לסייגים שנמנו בו סייגים נוספים, אשר לטובתם יש להבטיח את אפשרות היציאה ממקום המגורים: תרומת דם, הגעה לפעילויות בתחומי החינוך והרווחה במסגרות שהפעלתם הותרה לפי סעיפים 10(ג) או 11(ב) לחוק, השתתפות בלווייה של בן משפחה קרוב, יציאה ממקום שהייה קבוע אחד למשנהו, ויציאה לצורך פעילות ספורט בתנאים המפורטים בסעיף המוצע.

- (ד) טבילת אישה במקווה טהרה;
- (ה) העברה של קטין בין הוריו החיים בנפרד;
- (ו) העברה של קטין שההורה האחראי עליו נדרש לצאת לצורך חיוני ואין במקום המגורים אחראי שניתן להשאיר את הקטין בהשגחתו;
- (ז) טיפול חיוני בבעל חיים;
- (ח) יציאה למקום עבודה חיוני, לרבות של עיתונאי או עובד מקצועות התקשורת;
- (ט) הגעה למשכן הכנסת;
- (י) השתתפות בהפגנה;
- (יא) הגעה להליך משפטי שהיוצא למרחב הציבורי הוא צד לו, בעל מעמד בו או שנדרש להשתתף בו;
- (יב) תרומת דם;
- (יג) הגעה לפעילות בגופים, במוסדות או במסגרות או לפעילויות, לשירותים או לתכניות שהותרו בתקנות לפי סעיפים 10(ג) או 11(ב);
- (יד) השתתפות בהלוויה של בן משפחה קרוב; לעניין זה, "בן משפחה קרוב" – הורה הורה, בן זוג או הורה שלו, ילד, נכד, אח או אחות וילדיהם, דוד או דודה;
- (טו) יציאה ממקום שהייה קבוע אחד למשנהו;
- (טז) יציאה לצורך פעילות ספורט של יחיד או אנשים הגרים באותו מקום, ממקום המגורים, שלא באמצעות כלי רכב ממונע;
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(ב) בתקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום מיוחד לפי סעיף 3א, יקראו את סעיף קטן (א) כך:
- (1) בפסקה (1), במקום פסקת משנה (י) יקראו:
- "(י) יציאה של אדם להפגנה והשתתפות בה אם ההפגנה מתקיימת במרחק המותר ליציאה ממקום מגורים שנקבע לפי פסקה זו";
- (2) בפסקה (2), במקום הסיפה החל במילים "התקהלות במרחב הציבורי" יקראו "התקהלות במרחב הציבורי; בתקנות לפי פסקה זו רשאית הממשלה לקבוע הגבלה על התקהלות בהפגנה, בתפילה או בטקס דתי, ובלבד שהגבלה כאמור חיונית למניעת התפשטות נגיף הקורונה".
5. בסעיף 51 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:
- "(ב) ביום תחילתו של חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשפ"א-2020, יראו כאילו ניתנה הכרזה על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה לפי סעיף 3א, שתוקפה 7 ימים."

ד ב ר י ה ס ב ר

- חירום בשל נגיף הקורונה לפי סעיף 2 לחוק, שלפיה ניתן לקבוע אך ורק תנאים לגבי אופן קיומם של הפגנות, תפילות וטקסים דתיים, ומשכך לא ניתן למנוע את קיומם.
- סעיף 5 מוצע לקבוע כי ביום תחילתו של התיקון המוצע יראו כאילו ניתנה הכרזה על מצב חירום מיוחד בשל נגיף הקורונה לתקופה של שבעה ימים.

